

TASIEMCZYCE PTAKÓW INWAZJE KOLCOGŁOWÓW

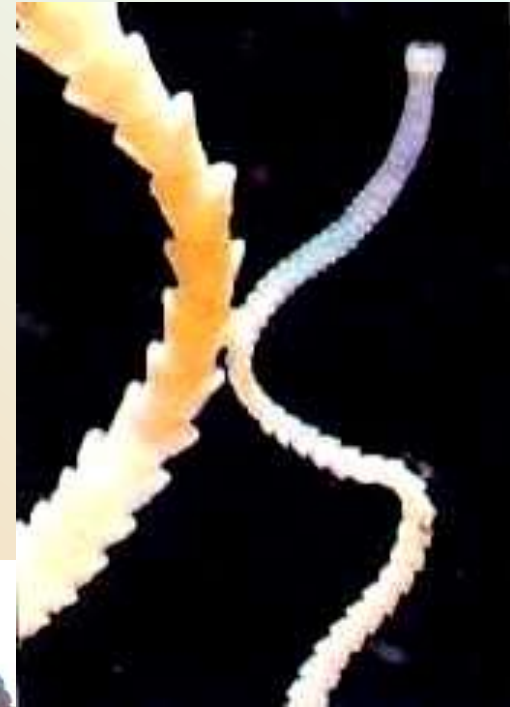
Rodzina Davaineidae

Rodzina Dilepididae

Rodzina Hymenolepididae

Tasiemczyce kurowatych

- ❑ tasiemce o relatywnie małych rozmiarach ,
- ❑ uzbrojone,
- ❑ dobrze widoczna segmentacja
- ❑ budowa charakterystyczna dla rodziny

Tasiemczyce kurowatych

- Rodzina Davaineidae

Davainea proglottina, 1,5-4 mm

Raillietina cest icillus, 9-13 cm

Raillietina echinobothrida, do 25 cm

Raillietina tetragona, 10-25 cm

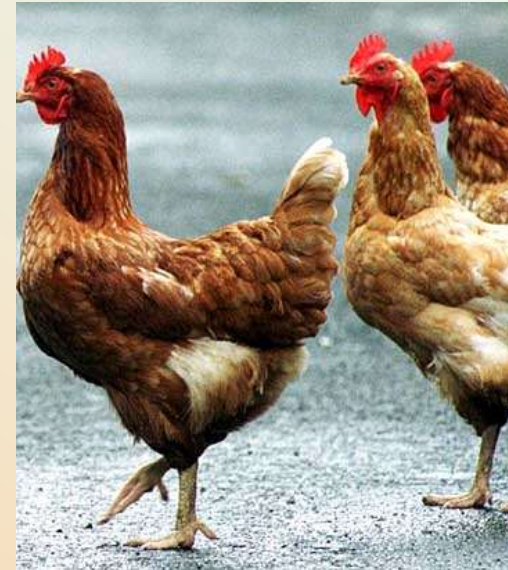
- Rodzina Dilepididae

Amoebotaenia cuneata, 2-4 mm

Choanotaenia infundibulum do 23 cm

- Rodzina Hymenolepididae

Echinolepis carioca 3-8 cm

Tasiemczyce kurowatych

- **Żywiciel ostateczny**
 - kura i inne ptaki grzebiące domowe (indyki ,perliczki) i wolno żyjące

Tasiemczyce gołębi

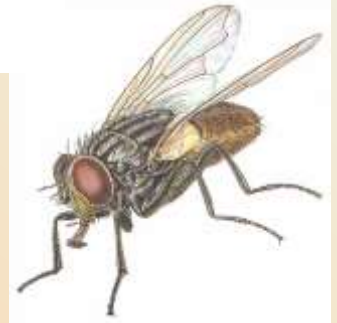
- *Daveinea columbae* 6-7 cm
- żywiciele pośredni – ślimaki
- *Raillietina micracanta* - żywiciele pośredni muchy ,mrówki

Tasiemczyce kurowatych

- **Żywiciel pośredni**

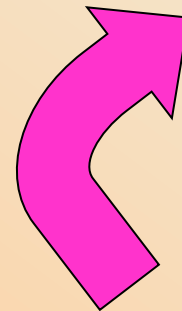
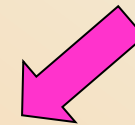
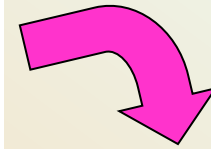
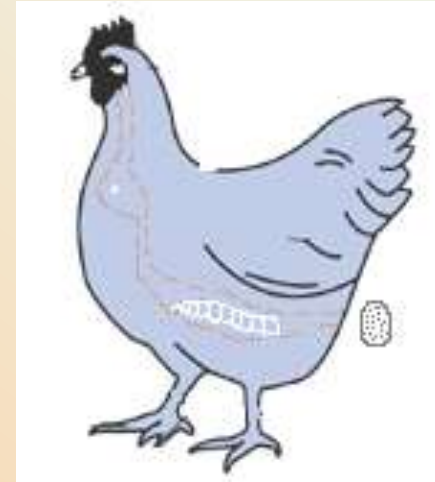
- *Davainea proglottina* - różne ślimaki lądowe
- *Raillietina cesticillus* - żuki i muchy
- *Raillietina echinobothrida* - mrówki
- *Raillietina tetragona* – muchy i mrówki
- *Choanotaenia infundibulum* – muchy i chrząszcze
- *Amoebotaenia cuneata* - dżdżownice
- *Echinolepis carioca* - chrząszcze

Tasiemczyce kurowatych

cykl rozwojowy

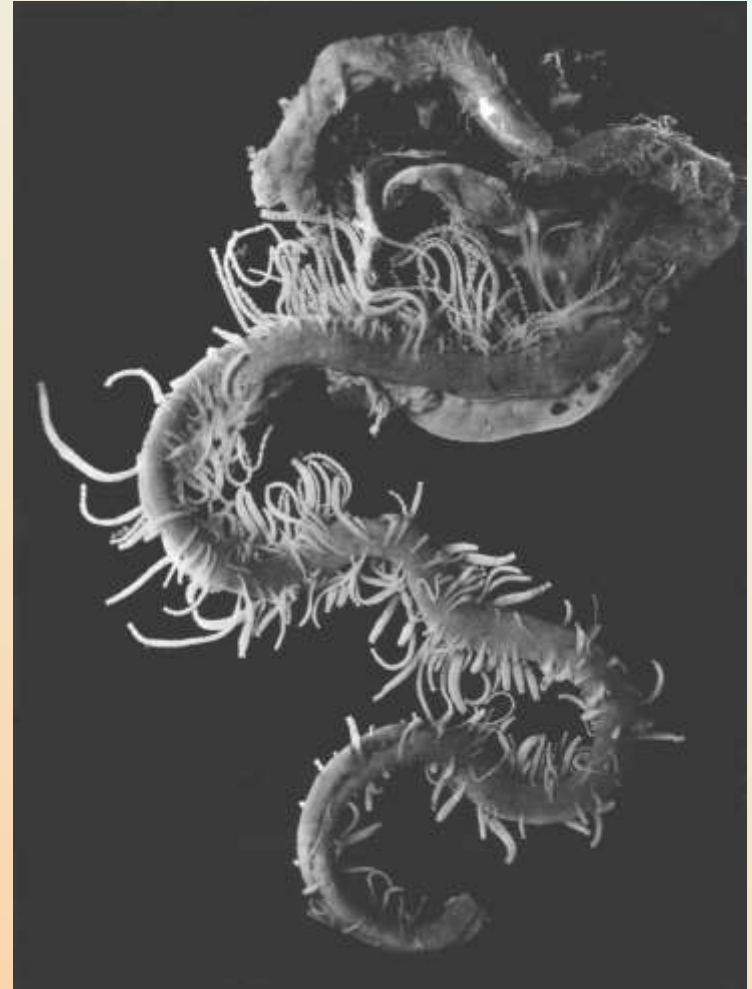
- Żywiciel ostateczny
likalizacja jelito cienkie.
- Okres prepatentny 2-3
tyg.
- Okres patentny kilka
tygodni

Larwa typu cysticerkoid

Tasiemczyce kurowatych

- Tasiemce z rodzaju *Davainea* i *Raillietina* oraz niektóre gatunki z rodzaju *Dilepididae* w zależności od intensywności inwazji mogą być przyczyną masowych upadków.
- Za najbardziej chorobotwórczy gatunek uważa się *D. proglottina*, który powoduje największe straty w stadach kurcząt do 8 tyg. życia.

Tasiemczyce kurowatych

objawy

- Charłactwo
- Wychudzenie
- Apatia
- Niedokrwistość, bladość grzebienia
- Nastroszenie piór
- Niedowład kończyn
- Objawy ze strony ośrodkowego układu nerwowego
- Zapalenie jelit
- Niekiedy krwawienia z kloaki

Tasiemczyce kurowatych

rozpoznanie

- Badanie przyżyciowe
Dekantacja poszukiwanie
jaj i członów tasiemców
Flotacja poszukiwanie jaj.
- Badanie pośmiertne –
pewne rozpoznanie
badanie zeszkrobiny pod
lupą

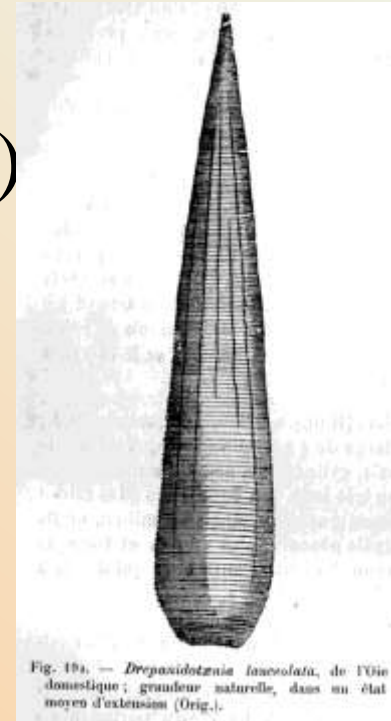

Tasiemczyce gęsi i kaczek

- Rodzina Diphylobothridae
 - *Ligula intestinalis* (15-100cm)
- Rodzina Hymenolepididae
 - *Drapanidotaenia lanceolata* (6-23cm)
 - *Fimbriaria fasciolaris* (do 40 cm)
 - *Hymenolepis setigera* (13-21cm)
 - *Diorchis stefanskii* (19 –28cm)

Tasiemczyce gęsi i kaczek występowanie

- Pasożyty kosmopolityczne, w Polsce stwierdzone u ptaków domowych i wolno żyjących.

Tasiemczyce gęsi i kaczek

- **Żywiciel ostateczny**

- Gęsi, kaczki oraz wiele gatunków ptaków wodnych wolno żyjących.

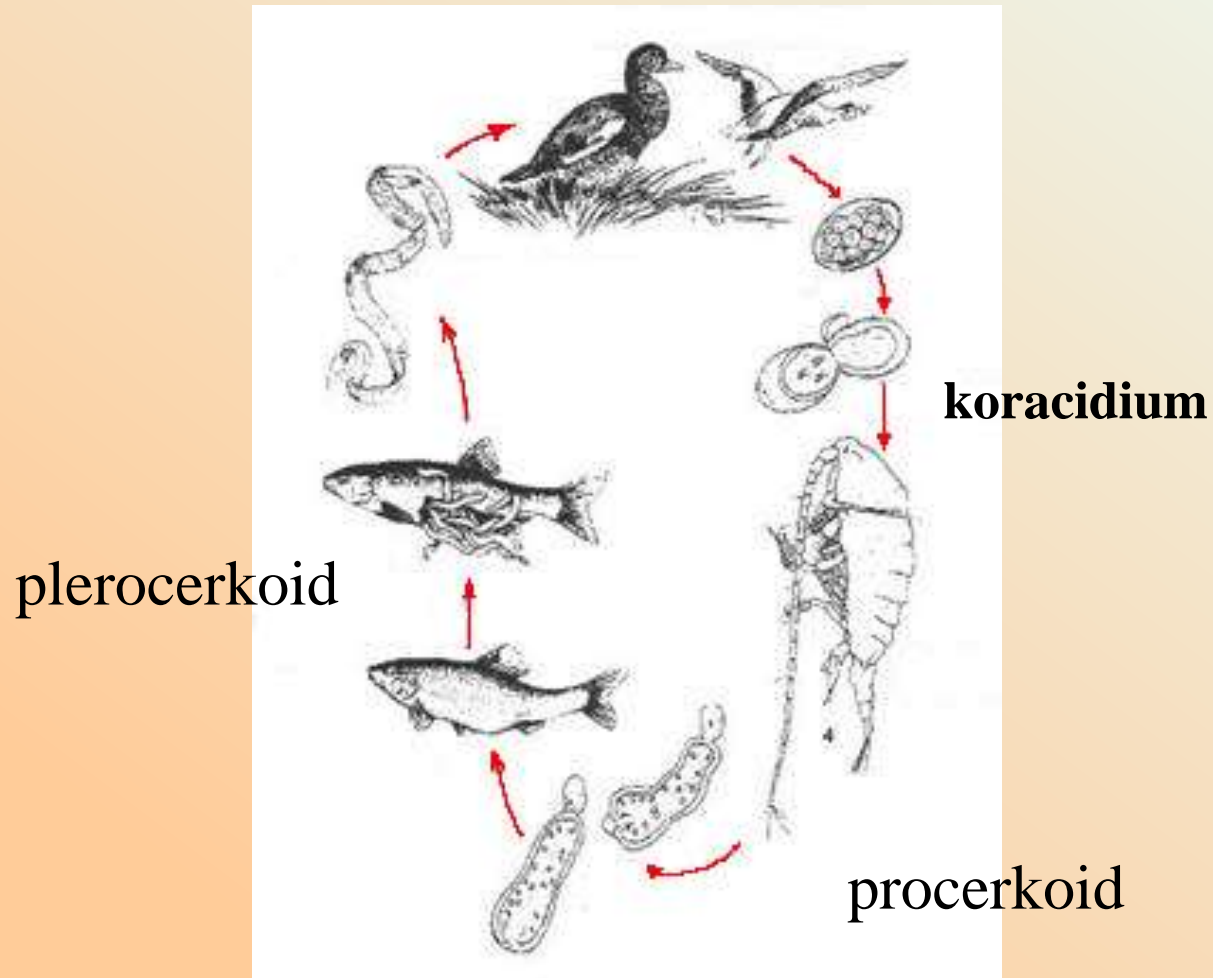
- **Żywiciel pośredni**

- *Ligula intestinalis* I – skorupiaki planktonowe
II – ryby
- tasiemce z rodziny *Hymenolepididae*
- skorupiaki planktonowe

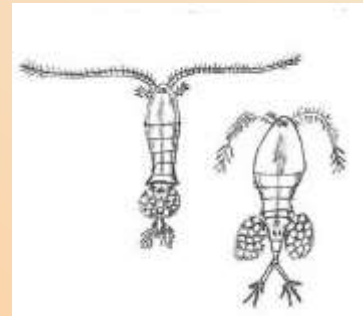
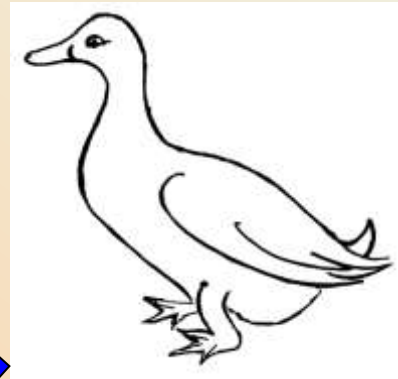
Tasiemczyce gęsi i kaczek

Ligula intestinalis cykl

Tasiemczyce gęsi i kaczek rodzina *Hymenolepididae* - cykl życiowy

- **Umiejscowienie**
jelito cienkie
- **Okres**
prepatentny
9-25dni

cysticerkoid

Tasiemczyce gęsi i kaczek inwazjologia

- Źródłem są zbiorniki wodne, w których pospolicie występuje żywiciel pośredni – skorupiaki planktonowe
- Rezerwuarem inwazji są ptaki wodne wolno żyjące

Tasiemczyce gęsi i kaczek patogeneza

- Mechaniczne uszkodzenia błony śluzowej
- Inotoksykacja organizmu metabolitami tasiemca
- Zaczopowanie światła jelita przy intensywnej inwazji

Tasiemczyce gęsi i kaczek

objawy kliniczne

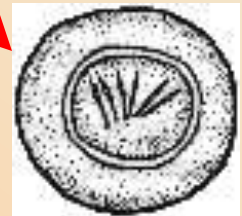
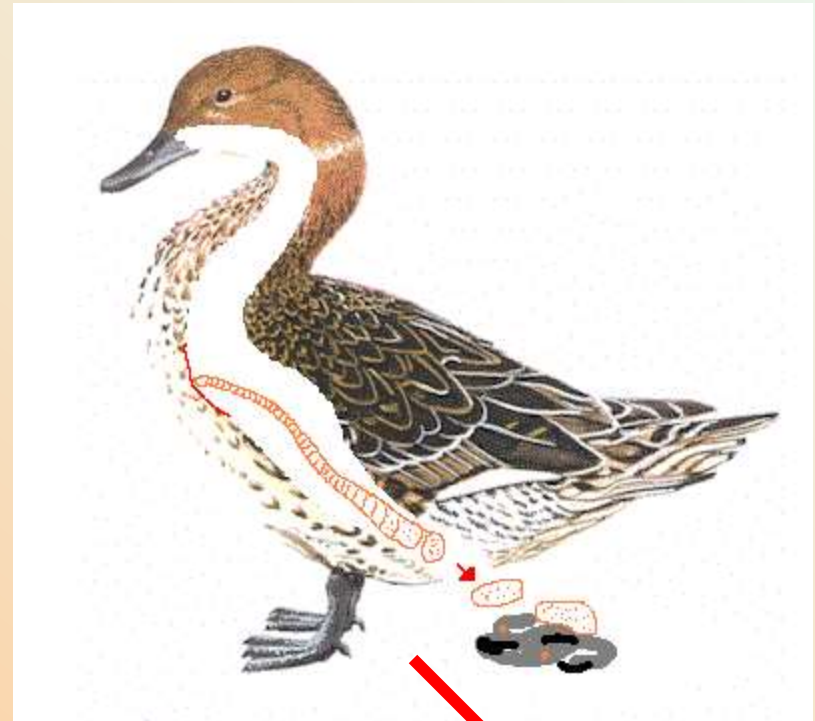
- Zależą od intensywności i gatunku tasiemca
- Zwykle przebieg subkliniczny
- *Drepanidotaenia lanceolata* u młodych gęsi może powodować znaczną śmiertelność
- Intensywna inwazja:
 1. biegunka
 2. utrata apetytu
 3. wzmożone pragnienie
 4. wyniszczenie
 5. objawy nerwowe

Tasiemczyce gęsi i kaczek

rozpoznanie

- **Badanie przyżyciowe**
makroskopowo w
odchodach człony
tasiemców
flotacja- stwierdzenie jaj
- **Badanie pośmiertne** – w
jelitach cienkich stwierdza
się dobrze widoczne
strobile tasiemców. Błona
śluzowa zapalnie
zmieniona

Zwalczanie

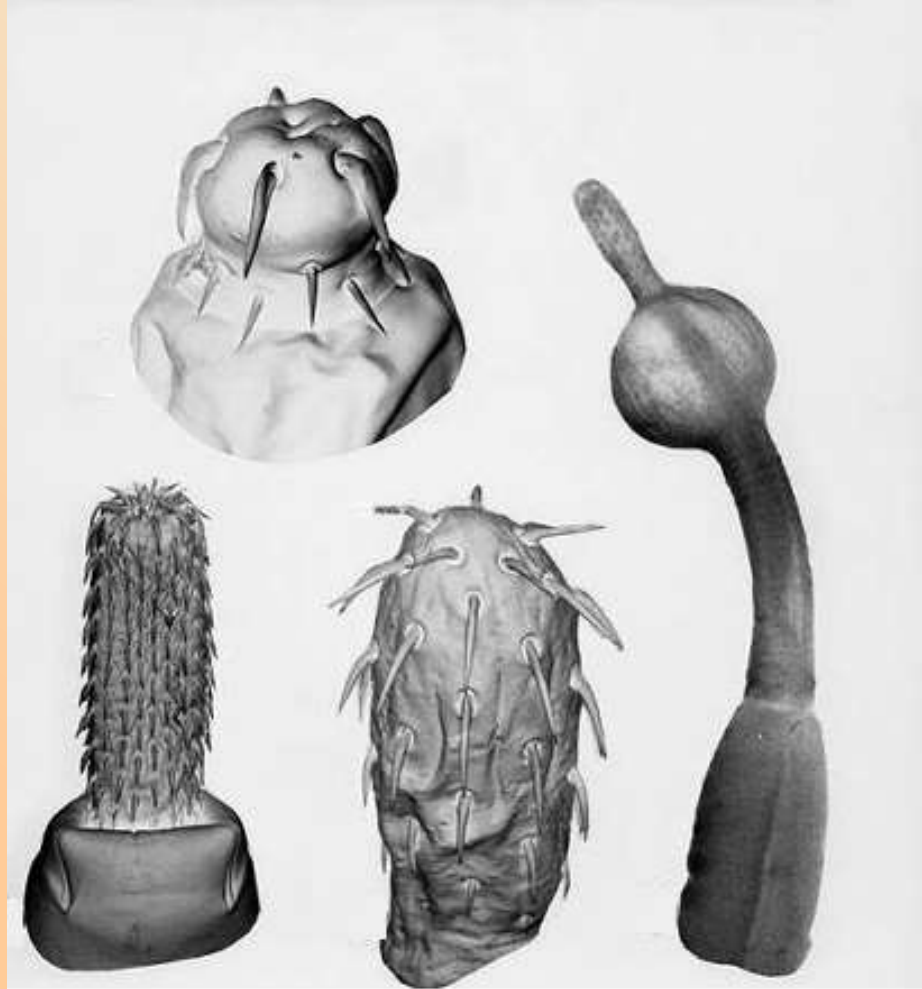
- Leczenie –
prazikwantel, niklozamid, benzimidazole
(flubendazol *FLIMABEND* – bez karencji na jaja)

Profilaktyka

Ptaki wodne - izolacja od zanieczyszczonych
zbiorników wodnych

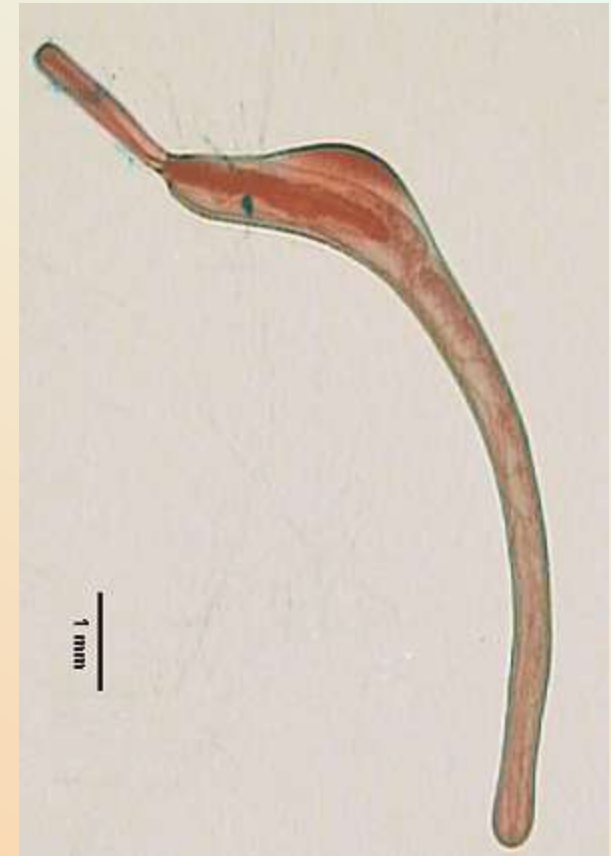
Ptaki grzebiące – higiena pomieszczeń i pasz
dla ptaków

KOLCOGŁOWY

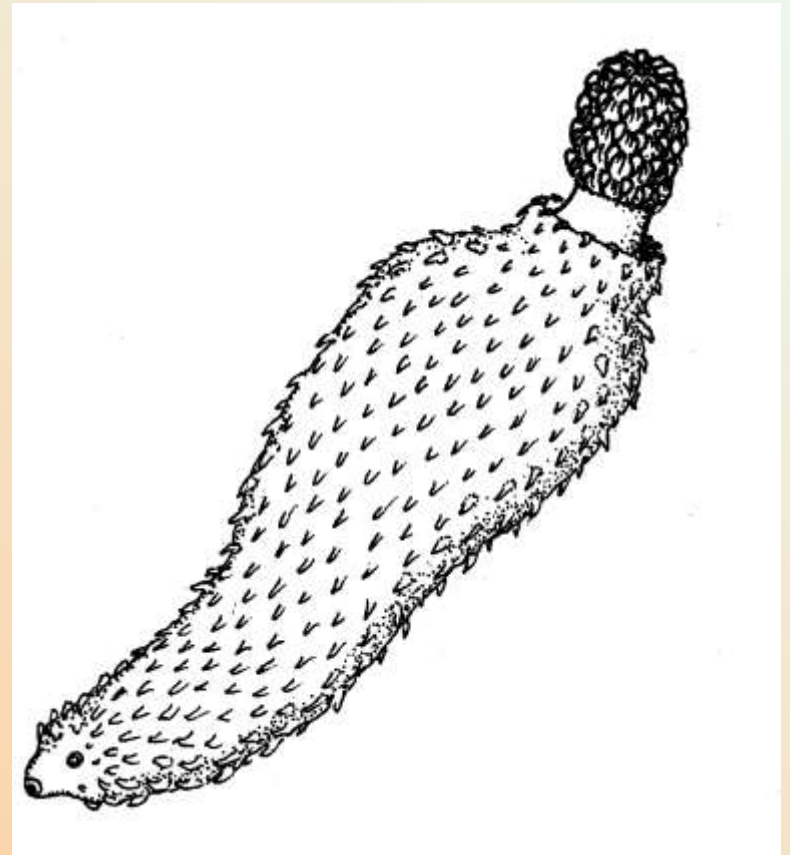

Acanthocephala - kolcogłowy

- Pasożyty przewodu pokarmowego kręgowców
- Obły kształt wielkość od kilku mm do 50 cm.
- Występuje pokryty rzędami haków ryjek a także szyja i tułów
- Ryjek kształtu walcowatego lub kuli odgrywa rolę narządu czepnego
- Rozdzielnopłciowe , dymorfizm płciowy

Acanthocephala - kolcogłowy

Acanthocephala – kolcogłowy

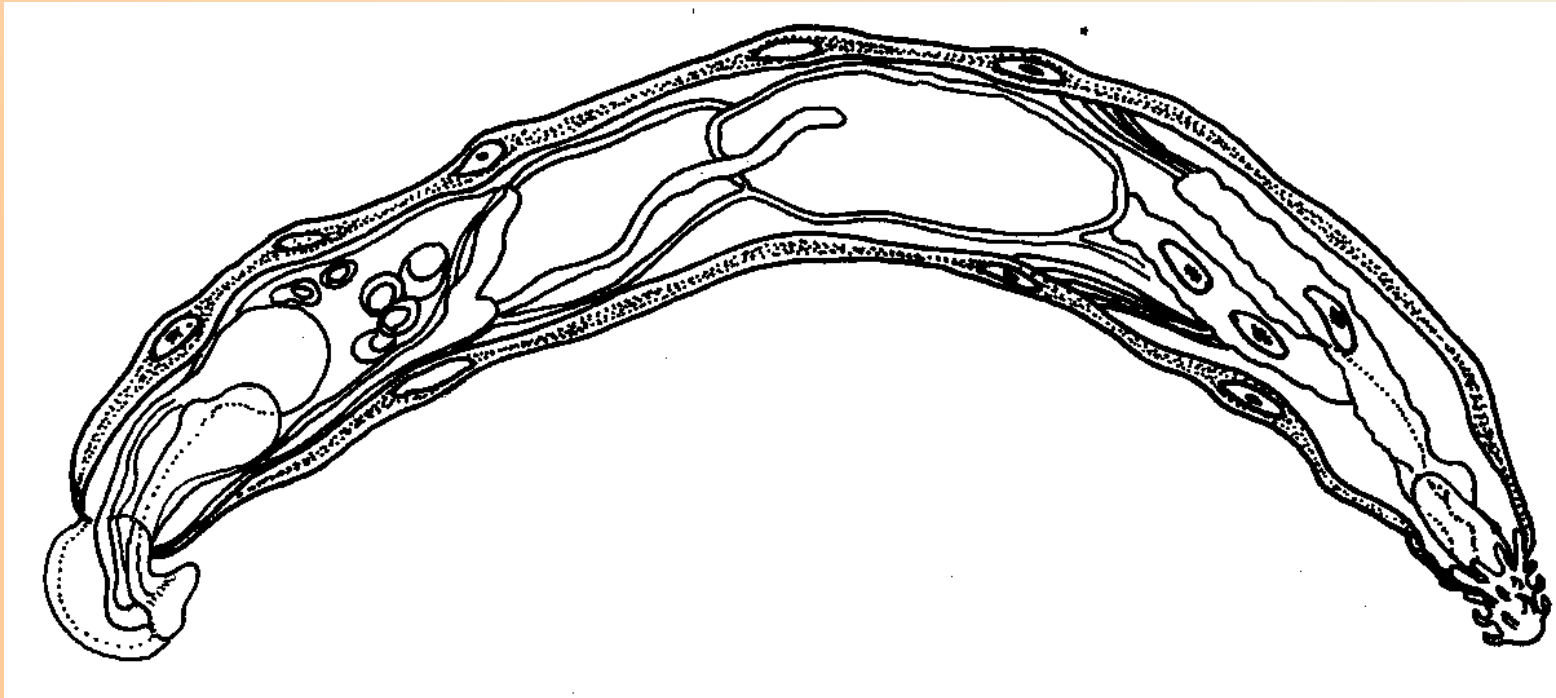
pokrycie ciała

- **Wór skórno-mięśniowy:**
 1. Oskórek , zewnętrzna część ciała poprzecznie pomarszczona
 2. Gruba warstwa hypodermalna
 3. Dwie warstwy mięśni
- Lemniski – taśmowate wyrostki hypodermisy po bokach ciała

Acanthocephala – kolcogłowy jama ciała

- Ma charakter pierwotnej jamy ciała

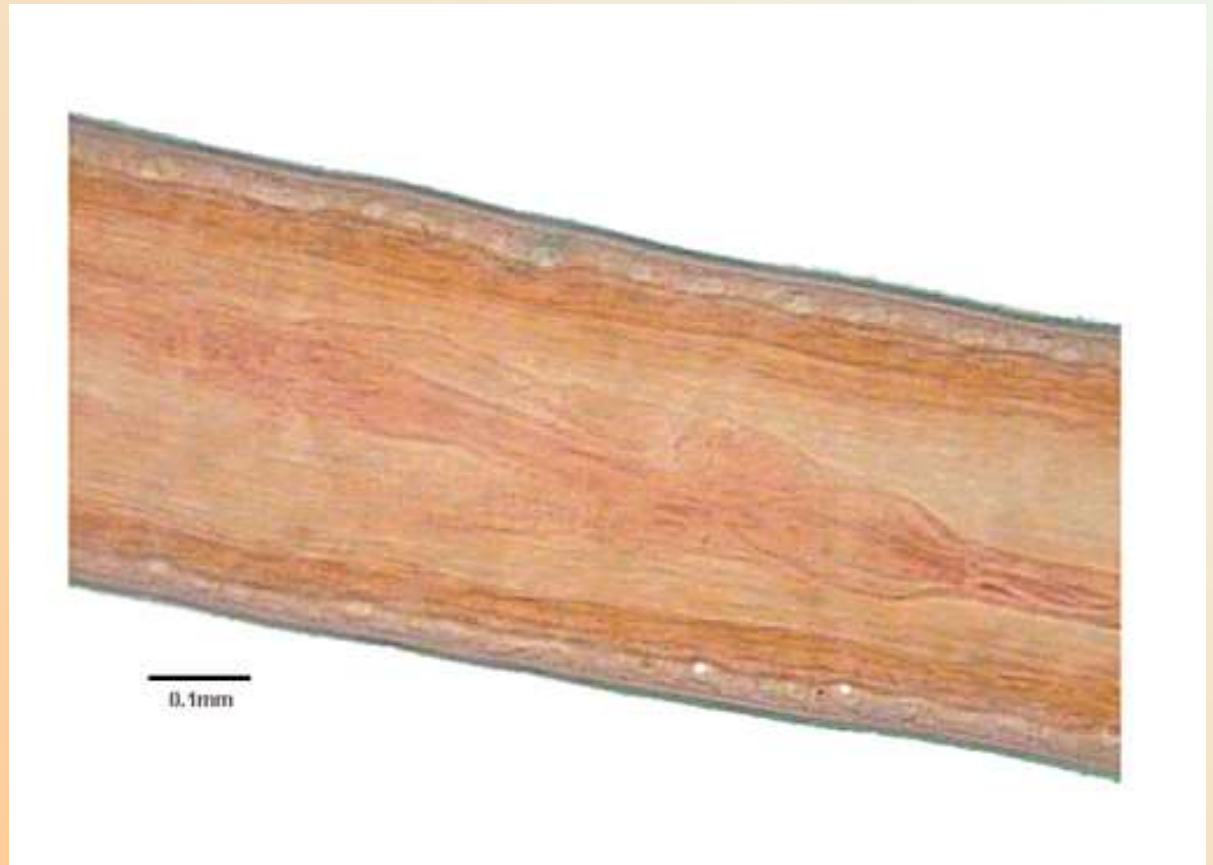
Acanthocephala – kolcogłowy przewód pokarmowy

- Brak - całkowicie uwsteczniony,
odżywianie na drodze osmozy

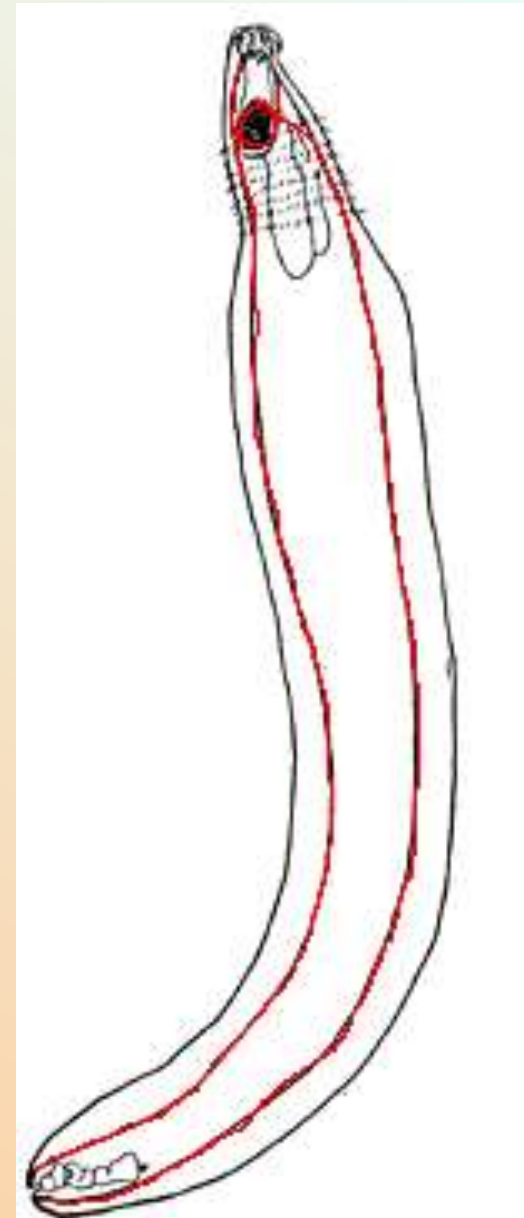
Acanthocephala – kolcogłowy układ wydalniczy

Dwie krzaczasto
rozgałęzione
cewki,
zakończone
komórkami
płomykowymi

Acanthocephala – kolcogłowy układ nerwowy

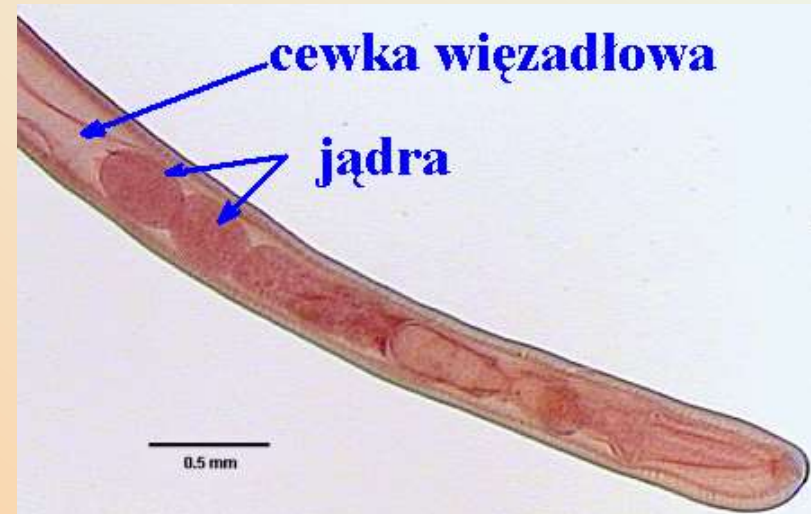
- Węzeł mózgowy w pochwie ryjka
- Gałązki unerwiające ryjek
- Biegające po bokach ciała pnie nerwowe

Acanthocephala – kolcogłowy

cewka więzadłowa

- Jedna lub dwie cewki przednim końcem przyczepione do pochwewki ryjka tylnym do dzwonu macicy lub torebki kopulacyjnej
- Układ rozrodczy zawieszony na cewkach więzadłowych

Acanthocephala – kolcogłowy

1. Dwa jądra
2. Dwa nasieniowody
3. Przewód wytryskowy
4. Stożkowate prącie
5. Torebka kopulacyjna
6. Gruczoły cementowe

Acanthocephala

**układ
rozdrczy
żeński**

– kolcogłowy

**cewka
wiązadłowa z
jajnikami/
oocytami**

**dzwon
maciczny**

**cewka
wiązadłowa**

**dzwon
maciczny**

**przewody
maciczne**

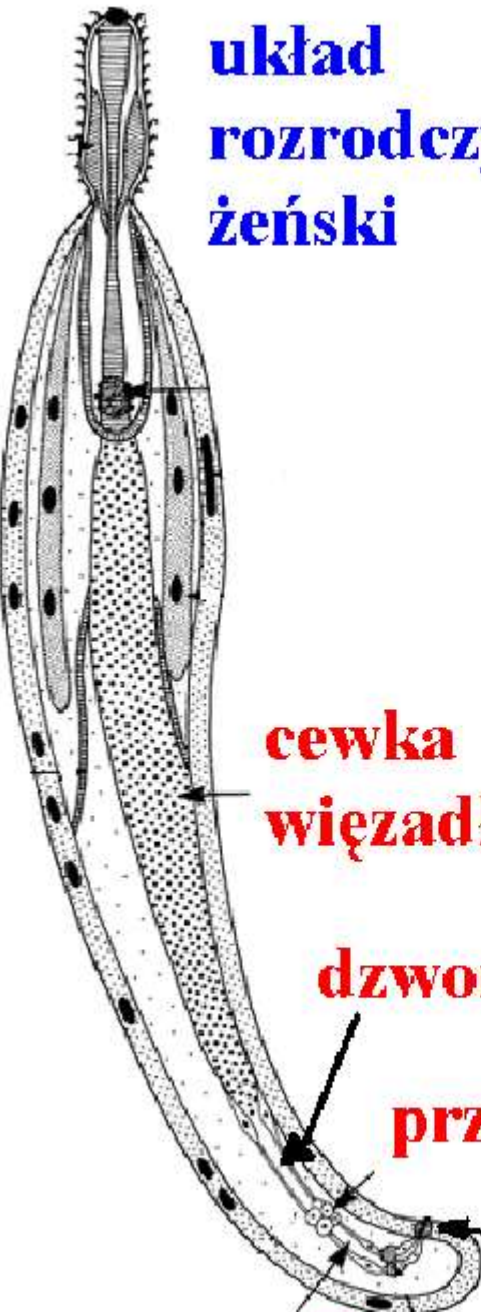
vulva

pochwa

**przewody
maciczne**

macica

pochwa

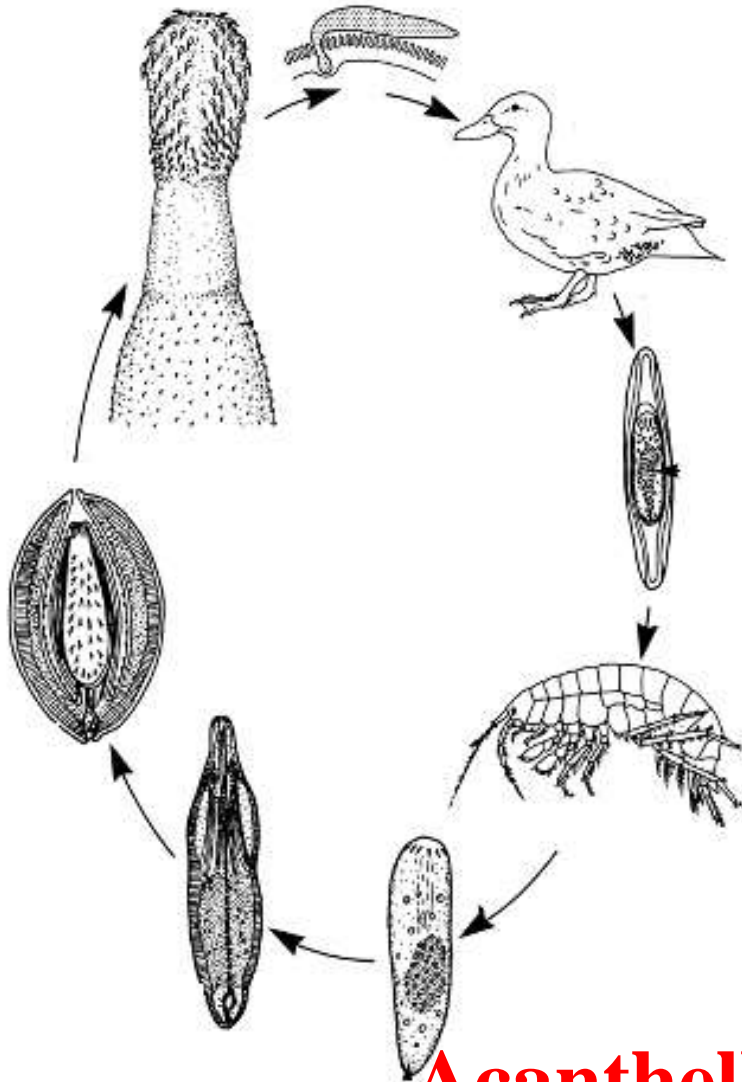
Acanthocephala – kolcogłowy

rozwój

Żywiciel ostateczny:
kręgowce

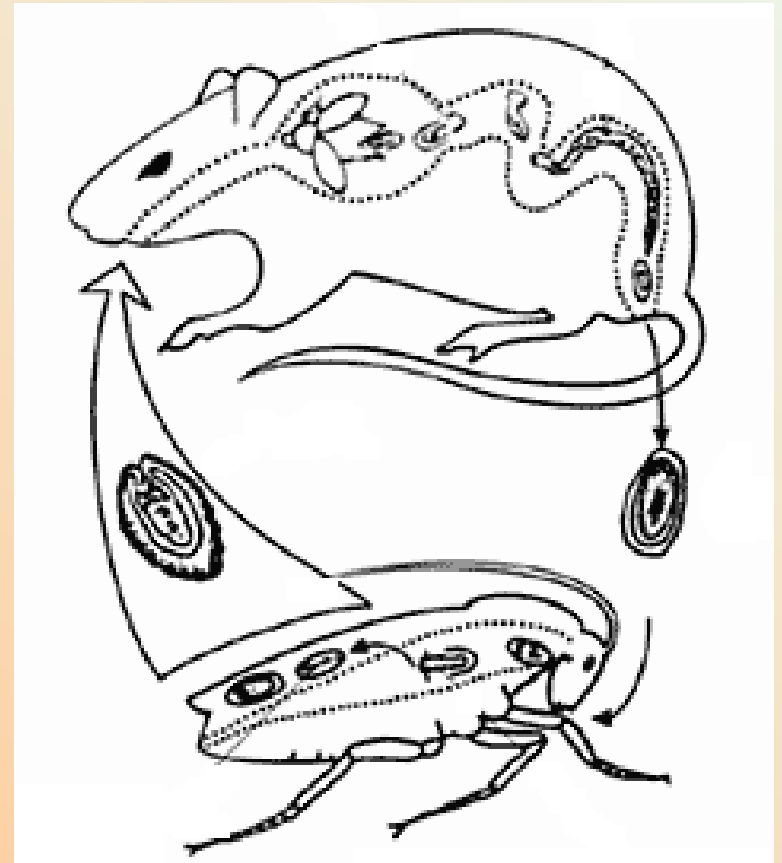
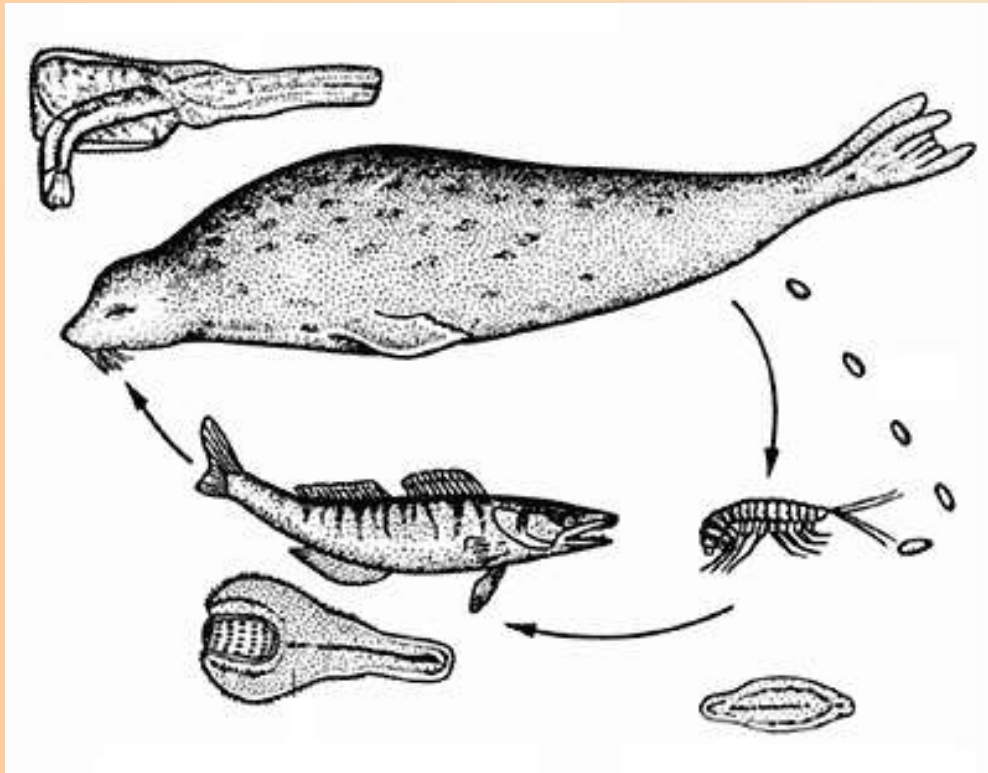
Jajo z larwą
acanthor

Żywiciel pośredni:
Skorupiaki, owady

Acanthella – otorbiona larwa
z rozwiniętymi narządami

W cyklu rozwojowym występować może więcej niż jeden żywiciel pośredni akantella może przechodzić do poszczególnych stadiów rozwojowych owada

Inwazja kolcogłówów makrakantorynchoza

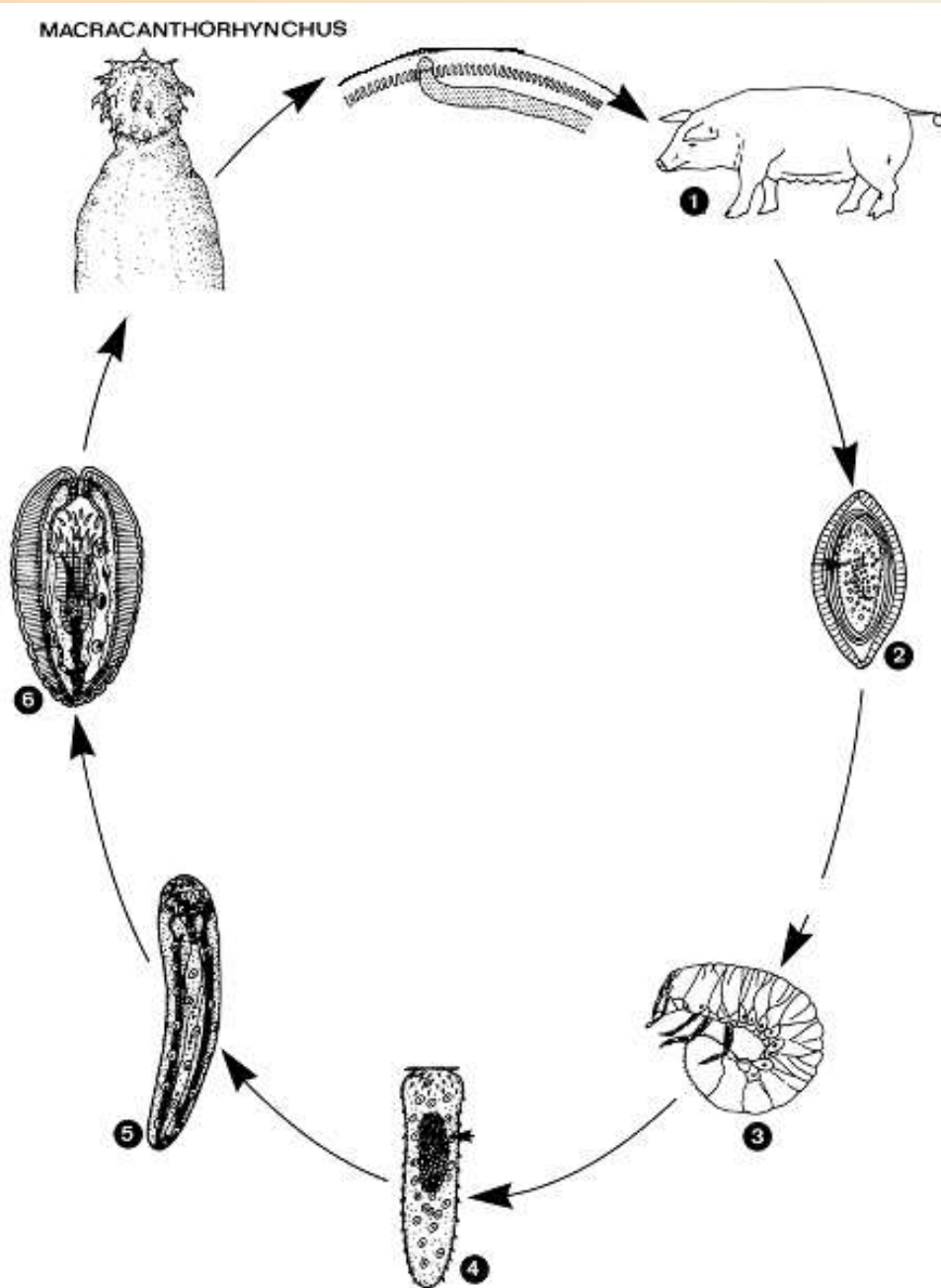
- Kolcogłów olbrzymi –
*Macracanthorhynchus
hirudinaceus*
- Samce 5-15 cm
- Samice do 45 cm
- Brudnobiałe z ryjkiem
- pierścieniowate
przewężenia oskórka

Inwazja kolcogłówów makrakantorynchoza

gatunek	Żywiciel ostateczny	Żywiciel pośredni	występowanie	umiejscowienie
<i>M.hirudinac eus</i>	świnia dzik pies naczelne	chrząszcze i ich larwy	obecnie rzadko	j. cienkie rzadziej j. grube żołądek

Inwazja kolcogłówów makrakantorynchoza cykl rozwojowy

1. Żywiciel ostateczny
 2. Jajo z larwą **akantor**
 3. Żywiciel pośredni
 4. Stadium inwazyjne **akantella**
- **Okres prepatentny** 2-3 miesiące
 - **Okres patentny** ok. 10 m.

Inwazja kolcogłówów makrakantorynchoza Inwazjologia

Inwazja systemów hodowli z nieutwardzonym
wybiegiem

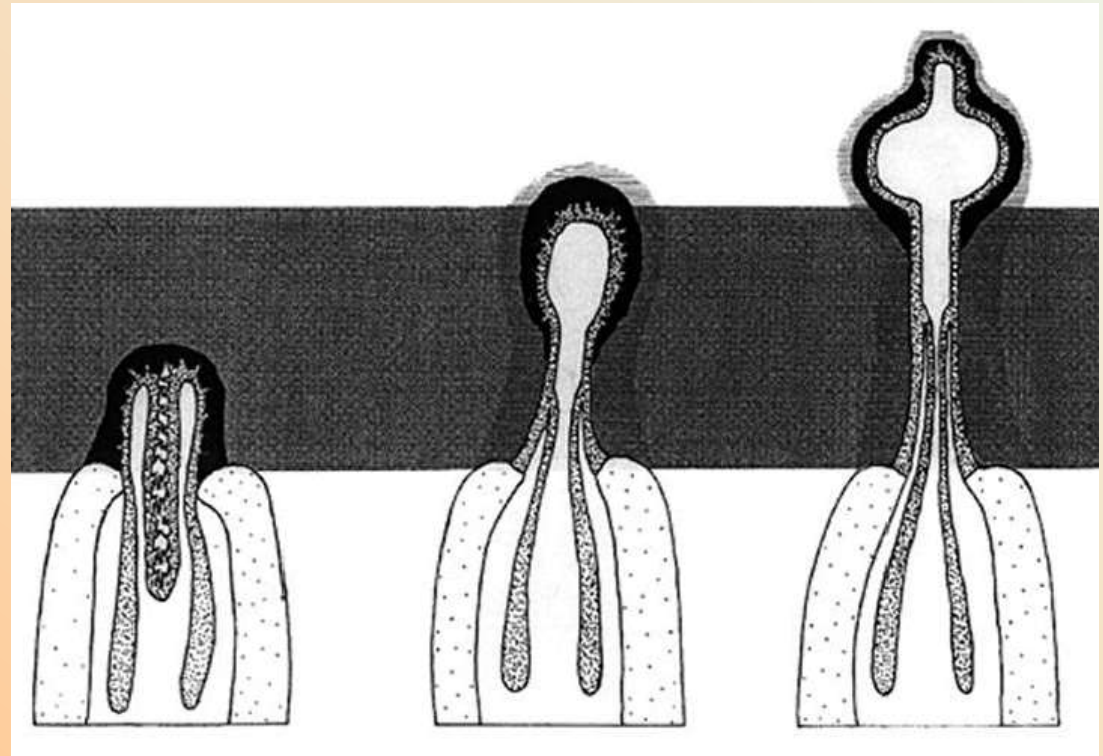
Oporne na czynniki zewnętrzne jaja – żywotność w
glebie do 3 lat

Samica 200 000
jaj / dobę

Acanthocephala – kolcogłowy patogeneza

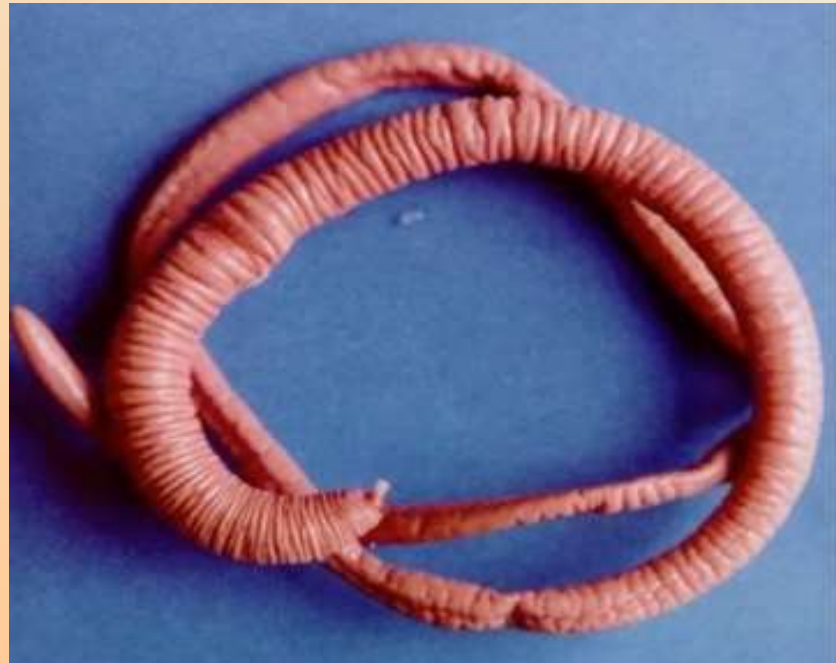
- Wnikanie w ścianę ryjka powoduje powstanie guzów, stanów zapalnych, czasem perforacji ściany jelita

Inwazja kolcogłówów makrakantorynchoza objawy kliniczne

- Zwykle brak objawów
- Intensywna inwazja

biegunka,
zahamowanie
wzrostu

Inwazja kolcogłówów makrakantorynchoza rozpoznawanie

- Przyżyciowo – stwierdzenie dużych jaj o grubej skorupce z larwą w środku
- Sekcyjnie – wykrycie dużych pasożytów w jelicie wbitych w błonę śluzową ryjkiem

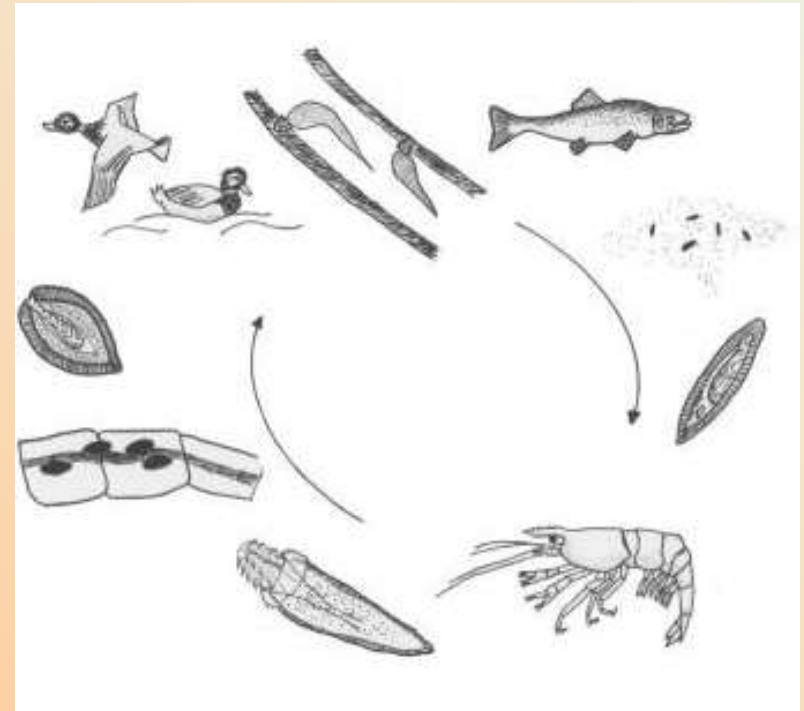

Inwazje innych gatunków

kolcogłowów

Filicollis anatis

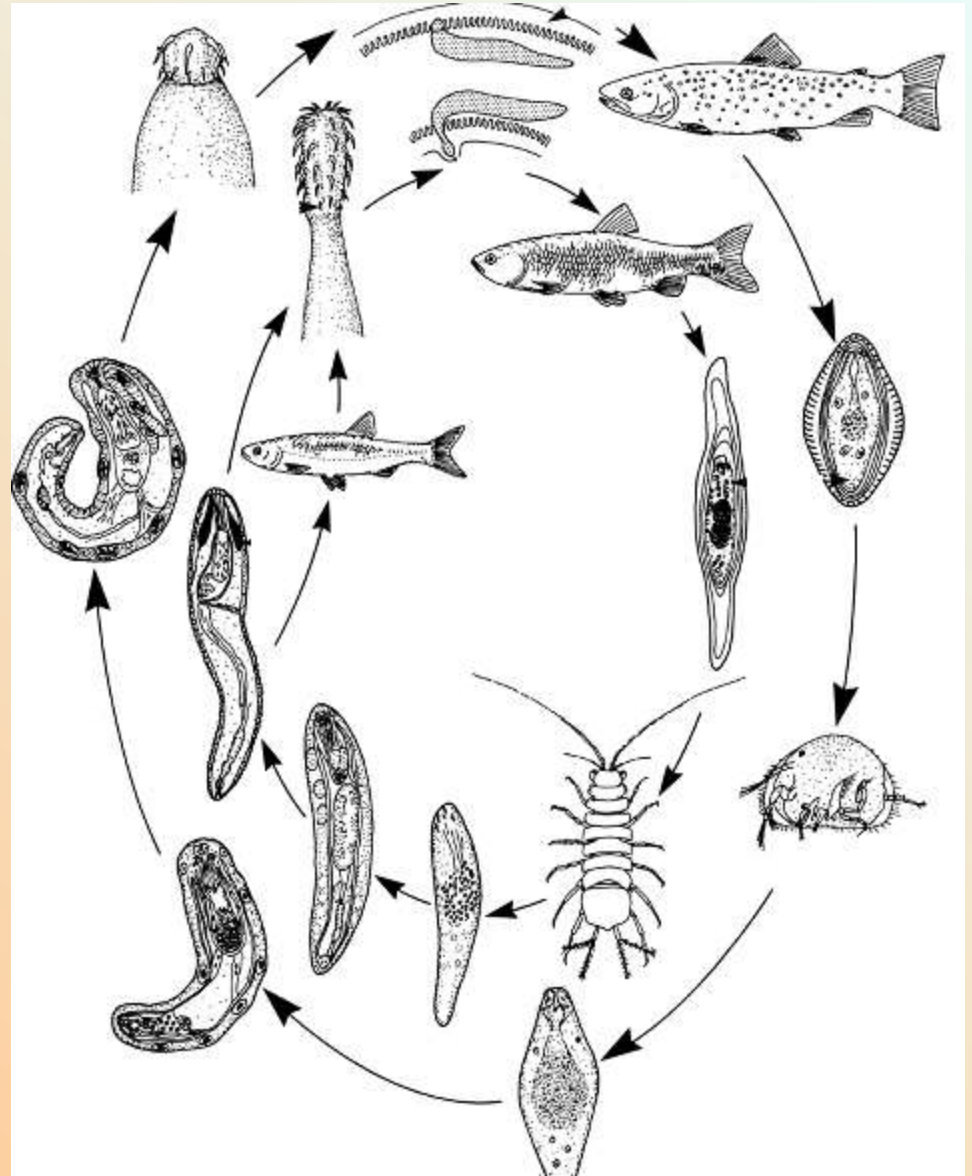
Polymorphus minutus

Inwazje innych gatunków kolcogłówów

Neoechinorhynchus rutili

Acanthocephalus anguillae

Zwalczanie

- Leczenie - makrocyclooczne laktony
- benzimidazole

Profilaktyka - izolacja zwierząt od miejsc występowania żywicieli pośrednich